

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tordai Ildikó ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek az 1000. számú Ügyvédi Iroda által képviselt I.rendű alperes neve (I.r. alperes címe) I.r. és a felszámoló által képviselt II.r. alperes neve (II.r. alperes címe) II.r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének, szerződés hatálytalanságának megállapítása és követelés behajtása iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2006. július 14-én kelt, 14.ÓP.20.066/2006/19. számú ítéletével szemben az I.r. alperes által 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét részben megváltoztatja és a követelés behajtására irányuló keresetet elutasítja, az ítéletet a 2006. január 2-ai megállapodás hatálytalanságának megállapítása körében helybenhagyja.

Az elsőfokú bíróságnak a perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja és úgy rendelkezik, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.0000 (Kilencszázezer) Ft kereseti illetékből 450.000 (Négyszázötvenezer) Ft-ot felperes, 450.000 (Négyszázötvenezer) Ft-ot az I.r. és II.r alperes egyetemlegesen köteles - külön felhívásra - megfizetni az államnak.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen az I.r. alperesnek 15 nap alatt 450.000 (Négyszázötvenezer) Ft fellebbezési eljárási rész költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. és II.r. alperes között 2006. január 2-án létrejött megállapodás „jelzálogjogból történő kielégítés tárgyában” a felperessel szemben hatálytalan és kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.095/2005/11. számú jogerős részítése alapján a II.r. alperessel szemben fennálló követelésére tekintettel az önálló bírósági végrehajtó letéti számlájára 65.000.000 Ft-ot és ebből 10.000.000 Ft után 1999. november 12-étől, 55.000.000 Ft után pedig 2000. január 4-étől a kifizetésig járó évi 30 %-os kamatot. A bíróság kötelezte az I. és II.r. alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 15 nap alatt 1.000.000 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 Ft eljárási illetéket. Ezt meghaladóan - a szerződések érvénytelenségének megállapítására vonatkozóan - a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.095/2005/11. számú részíteleivel helybenhagyta a Fővárosi Bíróság 22.G.40.989/2003/83. számú ítéletének arra vonatkozó részét, amellyel kötelezte a II.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek, mint a K. Kft. jogutódjának 15 napon belül 82.218.418 Ft-ot és ezen összeg után járó késedelmi kamatokat.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes által a jogerős részítelek alapján indított végrehajtási eljárásban az önálló bírósági végrehajtó 2005. augusztus 11-én lefoglalta a II.r. alperes 1999. november 11-én kötött kölcsönszerződésből eredően az I.r. alperessel szemben fennálló 65.000.000 Ft megfizetésére irányuló követelését. A végrehajtó a követelés lefoglalására tekintettel a Vht. 110. §-a alapján felhívta az I.r. alperest nyilatkozattételre a Vht. 112. és 113. §-ai szerinti jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés mellett. A figyelmeztetés kiterjedt arra is, hogyha az I.r. alperes a lefoglalt követelést bárki javára teljesíti, a követelés összegéig a végrehajtást kérővel szemben a polgári jog szerint felel. Az I.r. alperes nem ismerte el a II.r. alperes végrehajtó által lefoglalt követelését, így a felperes a Pp. 385. §-a szerint pert indított az I.r. alperessel szemben az I. és II.r. alperes között 1999. november 11-én létrejött kölcsönszerződés alapján fennálló követelése behajtása iránt.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy az I.r. alperes a II.r. alperes ügyvezetője és tagja. Az I. és II.r. alperes 1999. november 11-én kölcsönszerződést kötöttek, amelyben rögzítették, hogy köztük szabadalom hasznosítására vonatkozó szerződés jött létre, amely alapján gyártott és értékesített berendezések nettó árbevételének 9 %-a az I.r. alperest illeti meg. A II.r. alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a K. Kft. által nyújtott kölcsön alapján két részletben 65.000.000 Ft kölcsönt nyújt az I.r. alperesnek a jegybanki alapkamat + 2 % mértékű ügyleti kamat felszámítása mellett. A szerződés azt is tartalmazta, hogy a visszafizetett kamat összegének el kell érnie a II.r. alperes és a K. Kft. közötti hitelszerződés szerint a II.r. alperes által fizetett kamat összegét. A kölcsönszerződés alapján a II.r. alperes 1999. november 12-én 10.000.000 Ft-ot, 2000. január 4-én pedig 55.000.000 Ft-ot fizetett meg az I.r. alperesnek. Az I.r. alperes a kölcsön törlesztését nem kezdte meg.

A II.r. alperes 1999. december 16-án tartott rendkívüli taggyűlésén az I.r. alperes és **Sz. Gy.** - a társaság tagjai - előszerződést kötöttek az I.r. alperes szabadalmaira azzal, hogy a végleges szerződés megkötésére akkor fog sor kerülni, ha a II.r. alperesnek lesz elég pénze a vételár kifizetésére. A szabadalmak vételárát nettó 65.000.000 Ft-ban állapították meg. A II.r. alperes 1999. december 30-án tartott rendkívüli taggyűlésén az I.r. alperes és **Sz. Gy.** megállapodtak abban, hogy az 1999. november 11-én az I. és II.r. alperes között létrejött kölcsönszerződést zálogjoggal biztosítják, a zálogtárgyak az I.r. alperes tulajdonában álló szabadalmi jogok. A II.r. alperest megillető jelzálogjog a szabadalmi lajstromba nem lett bejegyezve. A tagok megállapodtak abban is, hogy az I.r. alperes a kölcsönt járulékokkal együtt a felszólítás után legkésőbb hat hónapon belül köteles a II.r. alperesnek visszafizetni.

A 2005. július 1-jén megtartott rendkívüli taggyűlésen a II.r. alperes határozattal felszólította az I.r. alperest 65.000.000 Ft tartozásának 2006. január 1-jéig történő visszafizetésére. Jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a II.r. alperes kamatokra nem tart igényt, mivel maga sem fizette meg az I.r. alperesnek a vele kötött előszerződés szerinti kamatokat. A II.r. alperes tudomásul vette, hogy a kölcsön fedezete bővült az I.r. alperest megillető törökországi szabadalmi joggal.

A II.r. alperes 2006. január 2-án tartott rendkívüli taggyűlésén az I.r. alperes kijelentette, hogy az 1999. november 11-én kötött kölcsönszerződés szerinti tartozása 2006. január 1-jén lejárt, azt nem tudja készpénzben visszafizetni. Az alperesek ezért abban állapodtak meg, hogy az I.r. alperes készpénzfizetés helyett a tartozását a szabadalmán fennálló jogainak II.r. alperesre, mint jelzálogjog jogosultra történő átruházásával fizeti vissza, így az I.r. alperest megillető szabadalmi jogok a II.r. alperes tulajdonába kerülnek. Alperesek megállapodtak abban is, hogy a II.r. alperes, mint jelzálogjog jogosult a jelzálogjogból követelését kielégítheti.

Az elsőfokú bíróság utalt a Vht. 112. § (2) bekezdésére, miszerint ha a harmadik személy az adós követelését a lefoglalást követően bárki javára teljesíti, a követelés összegét (értékéig) felelős a végrehajtást kérőnek. E rendelkezésből az következik, hogy a követelés lefoglalását követően a harmadik személy csak a végrehajtó letéti számlájára történő befizetéssel teljesíthet joghatályosan. A harmadik személy bárki más számára csak a kétszeri teljesítés veszélyével fizethet, az I.r. alperes ezért a követelés lefoglalását követően - a felperessel szemben is hatályosan - nem állapodhatott meg abban a II.r. alperessel, hogy a 65.000.000 Ft kölcsön és járulékokai pénzbeni visszafizetése helyett szabadalmainak tulajdonjogának ruházza át a II.r. alperesre. A követelés a II.r. alperes vagyonába tartozik, amelyből a felperes a jogerős részítélet alapján jogosult a II.r. alperessel szembeni követelését kielégíteni. Az elsőfokú bíróság az alperesek védekezésére tekintettel utalt arra, hogy a Pp. 385. §-a csak a viszontkereset előterjesztését zárja ki. Nem tiltja viszont a követelés behajtása iránti keresettel egyidejűleg egyéb kereseti kérelmek

előterjesztését, így a felperesek által előterjesztett keresetek összekapcsolásának helye volt a perben.

Az elsőfokú bíróság elutasította az alpereseknek a tárgyalás felfüggesztésére, illetve a per megszüntetésére irányuló indítványait. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy a Fővárosi Bíróság előtt 22.G.40.017/2006. szám alatti perben a felperes ingatlanból történő kielégítés tűrésére kérte kötelezni az I.r. alperest. Jelen perben viszont a felperes a Pp. 385. §-a alapján követelés behajtása iránt indított pert. A felperes tehát nem a saját, hanem a II.r. alperesnek az I.r. alperessel szemben fennálló követelését érvényesíti, így a két per között nincs perfüggőség. Az elsőfokú bíróság a tárgyalás felfüggesztésére irányuló indítványt azért tartotta alaptalannak, hogy a jogerős részítelet ellen irányuló perújítási eljárásban és felülvizsgálati eljárásban hozandó döntés nem előkérdése a követelés behajtása iránti perben hozandó döntésnek.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése, a 385. § (b) pontja és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet alapján határozott.

Az I.r. alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérte. Az I.r. alperes hivatkozott arra, hogy a végrehajtó a szabadalmakat nem a jogerős részítelet alapján foglalta le és arra 2006. január 16-án került sor, tehát arról 2006. január 2-án jogosult volt rendelkezni. Nincs relevanciája a szabadalmi törvény zálogjog alapítással kapcsolatos szabályának, miszerint a zálogjog alapítást a lajstromba be kellene jegyezni. A zálogjog érvényes alapítása nélkül is jogutódlást eredményező átruházásról van szó a 2006. január 2-ai megállapodás folytán. Az I.r. alperes véleménye szerint jelen perben nem alkalmazható az EBH.2000.324. számú döntésben foglalt álláspont. A jogesetnél irányadó tényállás szerint elismerték a követelést, jelen ügyben azonban az I.r. alperes nem ismerte el a követelést. I.r. alperes fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperes tiltott keresethalmazatban érvényesítette igényeit a perben. Fenntartotta azon álláspontját is, hogy perfüggőség van a jelen per és a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban lévő 22.G.40.017/2006. szám alatti ügyek között, mert ha a Fővárosi Bíróság megállapítaná, hogy az ingatlan tekintetében hatálytalan az adásvételi szerződés a felperessel szemben, úgy a felperes kétszeresen érvényesítené igényt.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult azzal, hogy az I.r. alperes a követelés összegét nem **M. G.**, hanem **T. D.** önálló bírósági végrehajtó letéti számlájára köteles befizetni. Hangsúlyozta, hogy 2005. augusztus 11-én a követelés lett lefoglalva, ezen alapszik a követelés behajtása iránti per, nem pedig a szabadalmi jogok lefoglalásán. Utalt arra is a felperes, hogy bár a bíróság 2006. augusztus 28-ai hatállyal elrendelte a II.r. alperes felszámolását, az eljárásban hozott végzéssel szemben azonban a felperes fellebbezést nyújtott be, így az nem jogerős.

A fellebbezés részben alapos az alábbiak szerint:

A másodfokú bíróság módosítja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást abban a körben, hogy 2005. augusztus 11-én **az önálló bírósági végrehajtó** nem a jogerős részítélet alapján indított kielégítési végrehajtás során foglalta le a II.r. alperesnek az I.r. alperessel szemben fennálló követelését, hanem a Fővárosi Bíróság 8.G.76.216/2000/41. számú biztosítási intézkedést elrendelő végzése alapján. A Fővárosi Bíróság 2006. június 1-jén állított ki végrehajtási lapot 0100-1.Vh.500.035/2006/9. szám alatt, a Fővárosi Ítélet tábla 3.Pf.21.095/2005/11. számú részítélete és a Fővárosi Bíróság 22.G.40.989/2003/83. számú ítélete alapján. A Fővárosi Bíróság 2006. augusztus 28-ai hatállyal elrendelte a II.r. alperes felszámolását, mely a cégnyilvántartásba is be lett jegyezve. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 0101-5.Vh.17.747/2006/4. számú végzésével a II.r. alperes elleni végrehajtást megszüntette az 1991. évi XLIX. törvény 38. § (1) és (3) bekezdése alapján azzal, hogy az adós ellen felszámolási eljárás indult. Ezt meghaladóan a fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helyes jogszabályok alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. Az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását a határozathozatal után bekövetkezett körülményváltozás, a II.r. alperessel szembeni felszámolás tette szükségessé.

Tévesen hivatkozott az I.r. alperes a perben arra, hogy a felperes tiltott keresethalmazattal érvényesítette igényeit a perben. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a Pp. 385. §-a csak a viszontkereset előterjesztését zárja ki. Nincs olyan jogszabály azonban, amely tiltaná, hogy a felperes a követelés behajtása iránti perrel egyéb kereseti követeléseit a harmadik személlyel és az adóssal szemben ne érvényesíthetné.

Téves az I.r. alperes arra való hivatkozása is, hogy a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban lévő 22.G.40.017/2006. szám alatti perben érvényesített igény azonos a jelen perben érvényesített igénnyel, így a per megszüntetésének lenne helye. A Fővárosi Bíróság előtti perben a felperes annak tűrésére kéri kötelezni az I.r. alperest, **Sz. Gy.öt és Sz-né T. E.et**, hogy amennyiben követelése a II.r. alperessel szemben nem nyerne kielégítést, tűrjék, hogy felperes követelését a **B. ... hrsz.** alatti ingatlan végrehajtási értékesítése során kielégíthesse. A Fővárosi Bíróság előtt folyó másik perben a felperes követelését a Ptk. 203. §-ára, jelen perben pedig a Pp. 385. §-ára alapítja. Ebből az következik, hogy a felperes a két perben nem ugyanazon jog iránt érvényesít igényt, így a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt feltételek nem állnak fenn.

A felperes követelésének kétszeres behajtására a Vht. 40. § (1) bekezdése alapján nem kerülhetne sor, hiszen a végrehajtást kérő követelésének megszűnését és csökkenését haladéktalanul köteles bejelenteni a végrehajtóhoz. Ennek elmulasztása kártérítési konzekvenciát is maga után vonna a Vht. 40. § (2) bekezdése alapján.

Helyesen vont le következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy az I.r. alperes és a II.r. alperes 2006. január 2-ai megállapodása a felperessel szemben hatálytalan.

2005. augusztus 11-én a végrehajtó a követelést lefoglalta, a foglalás hatálya beállt függetlenül attól, hogy az I.r. alperes akként nyilatkozott, hogy a követelést nem ismeri el.

Helyesen vont le következtetést az elsőfokú bíróság arra is, hogy a követelés lefoglalásának időpontjában az 1999. november 11-ei megállapodásban foglalt követelés fennállt, így az I.r. alperes rosszhiszeműen nem ismerte el a követelés fennállását. A követelés lefoglalása azt eredményezte, hogy II.r. alperesnek a követelése tekintetében megszűnt a rendelkezési joga, a foglalás elidegenítési és terhelési tilalmat keletkeztetett a követelésen. A követelés lefoglalására biztosítási intézkedés alapján került sor, amelynek hatálya a kielégítési végrehajtás elrendeléséig tartott a Vht. 200. § (1) bekezdése alapján. Ugyanakkor a biztosítási intézkedés végrehajtása során elvégzett foglalás hatálya kiterjedt a követelés teljesítése érdekében elrendelt kielégítési végrehajtásra is a Vht. 200. § (2) bekezdése értelmében. Mindebből következik az is, hogy az I.r. alperes a lefoglalt követelést annak esedékességekor köteles lett volna befizetni a végrehajtó letéti számlájára. Az I.r. alperes a II.r. alperessel szemben fennálló követelését senkinek a javára nem teljesítette, hanem a felperessel szemben hatálytalan megállapodást kötött a II.r. alperessel 2006. január 2-án. Az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően azonban II.r. alperessel szemben felszámolás indult, a felszámolás kezdő időpontja után a felszámolás alatt álló társaság vagyonával kapcsolatos végrehajtás nem lehet folyamatban. A felszámolási vagyonnal szembeni igényt csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni az 1991. évi IL. törvény 38. § (1) és (3) bekezdése alapján.

A fent kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett keresetek kapcsán részben megváltoztatta, a követelés behajtására irányuló keresetet elutasította, viszont helybenhagyta a 2006. január 2-ai megállapodás felperessel szembeni hatálytalanságának megállapításával kapcsolatos rendelkezést a Pp. 253. § (2) bekezdésére is figyelemmel.

A másodfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A le nem rótt illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén és a Pp. 81. § (1) bekezdésén alapszik.

, 2007. február 28.

. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pestovics Ilona s.k.
előadó bíró

Dr. Farkas Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő